

ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ
TENDERS REVIEW AUTHORITY

Λεωφ. Γρίβα Διγενή 81-83, 2ος όροφος, Τ.Θ. 24820, 1304 Λευκωσία
Τηλ.: 22445100, Φαξ: 22445107, Email: tra@aap.gov.cy, Web: www.tra.gov.cy

Προσφυγή Αρ. 43/2023

Μεταξύ:

I.C.T. LOGICOM SOLUTIONS A.E.

Αιτητών

v.

ΑΡΧΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

Αναθέτουσας Αρχής

**Αναθεωρητική Αρχή
Προσφορών:**

Έφη Παπαδοπούλου, Πρόεδρος
Λοΐζος Κάππας, Μέλος
Γιώργος Αναστασίου, Μέλος
Δήμος Θωμά, Μέλος

Αιτητές:

I.C.T. LOGICOM SOLUTIONS A.E.

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Αλέξανδρο Γαβριηλίδη, Δικηγόρο δια Σκορδής, Παπαπέτρου & Σία Δ.Ε.Π.Ε.
2. Χαρά Πιερή, Δικηγόρο δια Σκορδής, Παπαπέτρου & Σία Δ.Ε.Π.Ε.
3. Φώτη Ιωαννίδη, Εκπρόσωπο Αιτητών

Αναθέτουσα Αρχή:

ΑΡΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Άννα Χρίστου, Δικηγόρο για Ιωαννίδης Δημητρίου Δ.Ε.Π.Ε
2. Δημήτρη Ναθαναήλ, Διευθυντή Προμηθειών ΑΗΚ
3. Κώστα Χρίστου, Μηχανικό Δικτύων ΑΗΚ

Ημερομηνία έκδοσης Απόφασης.: 22 Δεκεμβρίου 2023

Η απόφαση μας είναι ομόφωνη, όμως το Μέλος κ. Γιώργος Αναστασίου καταλήγει με διαφορετικό σκεπτικό. Με την απόφαση της πλειοψηφίας συμφωνούν η Πρόεδρος κα Έφη Παπαδοπούλου και τα Μέλη κ.κ. Λοΐζος Κάππας και Δήμος Θωμά.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑΣ

Η παρούσα διαδικασία αφορά την Προσφυγή της εταιρείας I.C.T LOGICOM SOLUTIONS A.E. («οι Αιτητές») με την οποία προσβάλλεται η νομιμότητα όρων των εγγράφων του Διαγωνισμού Αρ. 528/2023 με τίτλο «*Advanced Metering Infrastructure Rollout (Supply of PLC Smart Meters, LTE/NB-IoT Smart Meters, Ancillary Equipment, HES Software and Integration with MDMS, programming of Smart Meters and Data Concentrators, testing, training and maintenance services)*» («ο Διαγωνισμός») που προκηρύχθηκε από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου («η Αναθέτουσα Αρχή»).

Η διαδικασία του Διαγωνισμού είναι η ανοικτή διαδικασία για τη σύναψη σύμβασης προμηθειών με εκτιμώμενη αξία μεταξύ 35.000.000 και 45.000.000 Ευρώ.

Στις 27.11.2023, στα πλαίσια της Προσφυγής και μετά από ένσταση της Αναθέτουσας Αρχής, χορηγήθηκαν προσωρινά μέτρα με τα οποία η Αναθέτουσα Αρχή εμποδίζεται να προχωρήσει τη διαδικασία του Διαγωνισμού μέχρι την ολοκλήρωση της παρούσας Προσφυγής, η οποία ορίστηκε κατά προτεραιότητα σε σύντομη ημερομηνία.

Η χορήγηση των προσωρινών μέτρων στην ουσία κατέστησε χωρίς αντικείμενο μέρος της Προσφυγής στο οποίο κρίνουμε ότι δεν χρειάζεται να αναφερθούμε.

Άλλωστε και οι Αιτητές ενώπιον μας περιόρισαν το αντικείμενο της Προσφυγής στη νομιμότητα των όρων 6.4.A και 6.4.B του Μέρους Α, τους οποίους θα εξετάσουμε αφού πρώτα πραγματευθούμε την προδικαστική ένσταση της Αναθέτουσας Αρχής.

Η Αναθέτουσα Αρχή υποστηρίζει ότι η Προσφυγή θα πρέπει να απορριφθεί ως πρόωρη και αντίθετη με τη διαδικασία και τους όρους του Διαγωνισμού.

Οι όροι του Διαγωνισμού, τονίζει, προβλέπουν την υποβολή σχολίων/ ερωτήσεων/ εισηγήσεων για τροποποίηση των όρων του Διαγωνισμού μέχρι τις 14.12.2023 με καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών την 28.12.2023. Ενώ η παρούσα Προσφυγή εκκρεμεί, αναφέρει, ο χρόνος της Αναθέτουσας Αρχής για να απαντήσει επί των ερωτημάτων που έχουν τεθεί από τους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς δεν έχει εκπνεύσει.

Επίσης, η Προσφυγή θα πρέπει να κριθεί καταχρηστική και απαράδεκτη, καθότι καταχράται και παρακάμπτει τη διαδικασία και το χρόνο που δίνεται στην Αναθέτουσα Αρχή να απαντήσει. Οι Αιτητές σε καμία περίπτωση δεν θα αποστερηθούν το δικαίωμα που τους παρέχει το άρθρο 21(4) του Νόμου 104(Ι)/2010 να καταχωρίσουν προσφυγή εναντίον των όρων του Διαγωνισμού μετά τις απαντήσεις από την Αναθέτουσα Αρχή.

Οι Αιτητές αναφορικά με την προδικαστική ένσταση παραπέμπουν στην απόφαση της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών στην Προσφυγή 40/2019¹, το σκεπτικό της οποίας, αναφέρουν, μιλά από μόνο του.

Η προδικαστική ένσταση δεν ευσταθεί. Το ίδιο ζήτημα εξετάσαμε στα πλαίσια της Προσφυγής 40/2019, *Geoambiente S.R.L. v. Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων*, ημερ. 19.12.2019, από όπου τα πιο κάτω, τα οποία και υιοθετούμε για τους σκοπούς της παρούσας:

«Αναφορικά με την δεύτερη προδικαστική ένσταση για το πρόωρο της προσφυγής παραθέτουμε το σχετικό άρθρο 5 του Μέρους Α Οδηγίες προς Οικονομικούς Φορείς των όρων του επίδικου διαγωνισμού στο οποίο αναφέρονται τα ακόλουθα:

[...]

Θέση της Αναθέτουσας Αρχής είναι ότι οι Αιτητές θα έπρεπε, προτού καταχωρήσουν προσφυγή στην Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών, να υποβάλουν στην Αναθέτουσα Αρχή στο στάδιο των παρατηρήσεων, διευκρινήσεων και ερωτήσεων, οποιαδήποτε ισχυριζόμενη πλημμέλεια, ασάφεια ή αοριστία των επιμέρους όρων του Διαγωνισμού και ότι οι παρατηρήσεις τους θα μπορούσαν να αντιμετωπισθούν μέσω των απαντήσεων που θα δοθούν. Σε συμφωνία με τους Αιτητές, κρίνουμε ότι αυτοί νομιμοποιούνται σύμφωνα με τα άρθρα 21(4) και 25(2)(γ) του Ν. 104(Ι)/2010 να υποβάλουν την παρούσα προσφυγή. Το άρθρο 21(4) παρέχει με σαφήνεια το δικαίωμα προσφυγής εντός 10 ημερών, στις περιπτώσεις πράξεων ή αποφάσεων της Αναθέτουσας Αρχής που περιέχονται στην προκήρυξη ή στα έγγραφα του διαγωνισμού και αναφέρονται σε τεχνικές, οικονομικές και χρηματοοικονομικές προδιαγραφές. Στην παρούσα περίπτωση η προσφυγή

---

¹ Προσφυγή 40/2019, *Geoambiente S.R.L. v. Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων*, ημερ. 19.12.2019

στρέφεται εναντίον όρων που περιλαμβάνονται στην προκήρυξη του διαγωνισμού και αφορούν τεχνικές προδιαγραφές.

Η Αναθέτουσα Αρχή μας παρέπεμψε στον όρο 5.2.4, ο οποίος αναφέρεται στην περίπτωση που ένας οικονομικός φορέας διαπιστώνει ότι κάποιος όρος του διαγωνισμού αντίκειται στην Εθνική ή Ευρωπαϊκή Νομοθεσία, παραπέμποντας στα δικαιώματα η/και τις υποχρεώσεις του στο στάδιο της εκτέλεσης του έργου στην περίπτωση που δεν θέσει τέτοιο ζήτημα στο στάδιο των ερωτοαπαντήσεων. Ο πιο πάνω όρος δεν αποστερεί, με οποιοδήποτε τρόπο, το δικαίωμα προσφυγής που παρέχουν τα άρθρα 21(4) και 25(2)(γ) του Ν.104(Ι)/2010. Ο διαγωνισμός βρίσκεται στο στάδιο της προκήρυξης, οι Αιτητές εξέφρασαν ενδιαφέρον να συμμετάσχουν σε αυτόν, δεν υπέβαλαν ακόμη προσφορά και συνεπώς δεν έκαναν ακόμα αποδεκτούς τους όρους του διαγωνισμού ώστε να ισχύει το δόγμα της επιδοκιμασίας και της ταυτόχρονης αποδοκιμασίας, έχουν την άποψη ότι όροι του διαγωνισμού αντίκεινται της κείμενης Νομοθεσίας και επέλεξαν την αμφισβήτηση τους μέσω της οδού που τους παρέχει ο Νόμος 104(Ι)/2010.

Συνεπώς και η δεύτερη προδικαστική ένσταση της Αναθέτουσας Αρχής απορρίπτεται.»

Με την απόρριψη της προδικαστικής ένστασης προχωρούμε στην εξέταση των ισχυρισμών των Αιτητών σε σχέση με τους όρους 6.4.A και 6.4.B.

Σύμφωνα με τους Αιτητές, οι απαιτήσεις που τίθενται με τους όρους 6.4.1A(i)(α), 6.4.1A(i)(β), 6.4.1A(ii)(α), 6.4.1A(ii)(β), 6.4.1B(i), και 6.4.1B(ii) είναι υπερβολικές και αδικαιολόγητες και απολήγουν σε αδικαιολόγητα ευνοϊκή μεταχείριση ορισμένων οικονομικών φορέων και σε αδικαιολόγητα δυσμενή μεταχείριση άλλων οικονομικών φορέων, ενώ δημιουργούν εμπόδια στο άνοιγμα του ανταγωνισμού.

Οι πιο πάνω όροι, αναφέρουν, αφορούν τις Τεχνικές και Επαγγελματικές Ικανότητες των προσφοροδοτών και των κατασκευαστών των μετρητών (Technical and Professional Ability of the Tenderer/ Meter Manufacturer(s)).

Προς υποστήριξη της θέσης τους επικαλούνται τα άρθρα 4(1) και 4(2)² του Ν. 140(I)/2016, το άρθρο 54(2) του Ν. 140(I)/2016³, καθώς και την Οδηγία 2014/25/ΕΕ. Παραπέμπουν, επίσης, στην απόφαση της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών στην *Προσφυγή 3/2022, Vitaemed Ltd v. Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ)*, ημερ. 15.03.2022, όπου αναφέρεται ότι παρόλο που ο καταρτισμός των όρων δημοσίων διαγωνισμών επαφίεται στην Αναθέτουσα Αρχή η οποία γνωρίζει καλύτερα τις ανάγκες της και το αντικείμενο του διαγωνισμού, ο καταρτισμός των τεχνικών προδιαγραφών δεν είναι χωρίς περιορισμούς. Υπόκειται στις αρχές που θέτει η σχετική νομοθεσία και η σχετική οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, περιλαμβανομένης της αρχής της ισότιμης αντιμετώπισης των οικονομικών φορέων, της αρχής της διαφάνειας, της αρχής της ελευθερίας του ανταγωνισμού και του κανόνα που απαιτεί την εξασφάλιση ισότιμης πρόσβασης

² «(1) Οι αναθέτοντες φορείς αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφανή και αναλογικό τρόπο.

(2) Ο σχεδιασμός των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων δεν επιτρέπεται να γίνεται με σκοπό τον αποκλεισμό τους από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος Νόμου ή τον τεχνητό περιορισμό του ανταγωνισμού. Ο ανταγωνισμός θεωρείται ότι περιορίζεται τεχνητά όταν η διαδικασία σύναψης σύμβασης σχεδιάζεται με σκοπό την αδικαιολόγητα ευνοϊκή ή δυσμενή μεταχείριση ορισμένων οικονομικών φορέων.»

³ «Οι τεχνικές προδιαγραφές εξασφαλίζουν ισότιμη πρόσβαση των οικονομικών φορέων στη διαδικασία σύναψης σύμβασης και δεν πρέπει να έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία αδικαιολόγητων εμποδίων στο άνοιγμα της σύμβασης στον ανταγωνισμό.»

των οικονομικών φορέων στη διαδικασία σύναψης της σύμβασης και απαγορεύει τη δημιουργία αδικαιολόγητων εμποδίων στο άνοιγμα της σύμβασης στον ανταγωνισμό.

Είναι θέση των Αιτητών ότι απλή αντιπαραβολή και σύγκριση του όρου 6.4 του Μέρους Α των εγγράφων του επίδικου Διαγωνισμού με τον αντίστοιχο όρο 6.4 του Μέρους Α των εγγράφων του προηγούμενου διαγωνισμού αρ. 136/2020 («ο προηγούμενος διαγωνισμός»), ο οποίος ακυρώθηκε, καταδεικνύει ξεκάθαρα ότι η Αναθέτουσα Αρχή εισήγαγε στον όρο 6.4. του επίδικου Διαγωνισμού άκρως περιοριστικές ή και υπερβολικές ή και αδικαιολόγητες απαιτήσεις σε σχέση με τις αντίστοιχες απαιτήσεις του προηγούμενου διαγωνισμού. Το γεγονός, αναφέρουν, ότι οι απαιτήσεις που εισήχθησαν στον όρο 6.4 του Μέρους Α των εγγράφων του επίδικου Διαγωνισμού δεν υπήρχαν στον αντίστοιχο όρο των εγγράφων του προηγούμενου διαγωνισμού από μόνο του καταδεικνύει ότι οι εν λόγω απαιτήσεις είναι περιττές και/ή αχρείαστες και/ή υπερβολικές και τέθηκαν με μοναδικό σκοπό τη δημιουργία αδικαιολόγητων εμποδίων στο άνοιγμα της σύμβασης στον ανταγωνισμό ή και να επιτύχει τον αρχικό της σκοπό που ήταν η ανάθεση της σχετικής σύμβασης σε συγκεκριμένο προσφοροδότη.

Ειδικότερα, ενώ στον προηγούμενο διαγωνισμό ο Προσφοροδότης δικαιούτο να αποδείξει την απαίτηση για την Τεχνική και Επαγγελματική Ικανότητά του μέσω

ενός (1) μέχρι τεσσάρων (4) «*end-to-end*» AMI έργων με συνολική ποσότητα 400.000 DLMS/COSEM έξυπνων μετρητών, ο όρος 6.4 του επίδικου Διαγωνισμού απαιτεί υλοποίηση δύο (2) «*end to end*» AMI έργων που να έχουν υλοποιηθεί για δύο (2) ξεχωριστούς DSOs/Electric Utilities, όπου το ένα έργο να έχει τουλάχιστον 100.000 PLC DLMS/COSEM έξυπνων μετρητών και το δεύτερο έργο τουλάχιστον 300.000 PLC DLMS/COSEM έξυπνων μετρητών. Ο όρος 6.4 του επίδικου Διαγωνισμού πρόσθετα απαιτεί ο προσφοροδότης να έχει υλοποιήσει δύο (2) «*end to end*» AMI έργα με τουλάχιστον 100.000 PLMN DLMS/COSEM μετρητές το κάθε ένα, που να έχουν υλοποιηθεί για δύο (2) ξεχωριστούς DSOs/Electric Utilities.

Σε σχέση με την Τεχνική και Επαγγελματική Ικανότητα του Κατασκευαστή, ενώ στον προηγούμενο διαγωνισμό ο Κατασκευαστής απαιτείτο να αποδείξει ότι πώλησε 60.000 G3-PLC έξυπνους μετρητές και 60.000 NB-IoT ή LTE ή 3G ή 2G έξυπνους μετρητές ανά το παγκόσμιο, ο όρος 6.4 του Μέρους Α των εγγράφων του επίδικου Διαγωνισμού προβλέπει ότι ο Κατασκευαστής που θα προσφέρει G3-PLC μετρητές, απαιτείται να αποδείξει ότι έχει πωλήσει τουλάχιστον 400.000 G3-PLC έξυπνους μετρητές σε τουλάχιστον δύο διαφορετικούς DSOs/Electric Utilities, ενώ περιορίζει και γεωγραφικά τις χώρες όπου απαιτείται να πωλήθηκαν οι μετρητές σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης/ χώρες του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (EOX), το Ηνωμένο Βασίλειο, την Ελβετία και τη Σερβία. Επιπλέον, ο Κατασκευαστής των μετρητών απαιτείται όπως αποδείξει ότι έχει πωλήσει

τουλάχιστον 100.000 LTE ή NB-IoT έξυπνους μετρητές σε τουλάχιστον δύο διαφορετικούς DSOs/Electric Utilities, ενώ περιορίζει και γεωγραφικά τις χώρες στις οποίες απαιτείται να πωλήθηκαν οι μετρητές όπως πιο πάνω.

Είναι σαφές ότι οι απαιτήσεις του όρου 6.4 του Μέρους Α των εγγράφων του επίδικου Διαγωνισμού είναι πολύ πιο δύσκολο να ικανοποιηθούν απ' ό,τι οι αντίστοιχες απαιτήσεις του όρου 6.4 του Μέρους Α των εγγράφων του προηγούμενου διαγωνισμού.

Όσον αφορά την εξήγηση που η Αναθέτουσα Αρχή έδωσε με την Απάντηση Αρ. 172 στο Έγγραφο Διευκρινίσεων ημερ. 21.11.2023, δηλαδή ότι κατά τα τρία χρόνια που μεσολάβησαν από την προκήρυξη του προηγούμενου διαγωνισμού οι Κατασκευαστές των μετρητών πρέπει λογικά να πώλησαν μεγαλύτερους αριθμούς μετρητών, έκδηλα δεν ευσταθεί και δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή ως έγκυρη ή επαρκής. Ούτε διαφοροποιεί το γεγονός ότι πριν από τρία χρόνια η Αναθέτουσα Αρχή θεώρησε επαρκείς και ικανοποιητικούς σημαντικά χαμηλότερους αριθμούς μετρητών. Επίσης, δεν λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι με τον όρο 6.4 του Μέρους Α των εγγράφων του επίδικου Διαγωνισμού εισήχθησαν και αριθμός επιπρόσθετων απαιτήσεων/ περιορισμών πέραν του αριθμού των μετρητών που απαιτείται να πωλήθηκαν.

Ο ισχυρισμός της Αναθέτουσας Αρχής ότι ο πήχης όσον αφορά τα απαιτούμενα έργα στον προηγούμενο διαγωνισμό είχε τεθεί υπερβολικά χαμηλά, στερείται πειστικότητας και δεν μπορεί να γίνει αποδεκτός δεδομένου ότι δεν έχει υπάρξει οποιαδήποτε διαφοροποίηση όσον αφορά το αντικείμενο του Διαγωνισμού ή τις ανάγκες της Αναθέτουσας Αρχής, ούτε και πραγματοποιήθηκε οποιαδήποτε σχετική έρευνα ή μελέτη. Από την στιγμή μάλιστα που με το χαμηλότερο πήχη του προηγούμενου διαγωνισμού υποβλήθηκαν μόνο τρεις έγκυρες προσφορές, η Αναθέτουσα Αρχή θα έπρεπε να προβληματιστεί προτού ψηλώσει τον πήχη ακόμη περισσότερο και δεν ήταν επιτρεπτό να προβεί σε τέτοια ενέργεια στη βάση γενικών, αόριστων και ατεκμηρίωτων εικασιών περί δήθεν ενδεχόμενου κινδύνου να ανατεθεί το έργο σε προσφοροδότη με αμφίβολες τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες.

Καταληκτικά, οι Αιτητές υποστηρίζουν ότι ο όρος 6.4 του Μέρους Α των εγγράφων του επίδικου Διαγωνισμού, όπως έχει διαμορφωθεί, παραβιάζει τα άρθρα 4(1), 4(2) και 54(2) του Ν. 140(I)/2016 και ότι η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών ασκώντας την εξουσία που της παρέχει το άρθρο 35(2)(γ) του Ν. 104(I)/2010, θα πρέπει να διατάξει την ακύρωση του εν λόγω όρου ή την αντικατάστασή του από όρο με το ίδιο περιεχόμενο ως ο όρος 6.4 του Μέρους Α του προηγούμενου διαγωνισμού αρ. 136/2020.

Από πλευράς της η Αναθέτουσα Αρχή απορρίπτει τους ισχυρισμούς περί παρανομίας των πιο πάνω όρων και υποστηρίζει ότι όπως έχουν αναθεωρηθεί σε σχέση με τον προηγούμενο διαγωνισμό, σε καμία περίπτωση δεν είναι υπερβολικοί, ούτε αδικαιολόγητοι και ούτε απολήγουν σε ό,τι οι Αιτητές ισχυρίζονται. Εκείνο το οποίο ξεκάθαρα προκύπτει είναι ότι με τον όρο 6.4.1Α εκείνο που ζητείται από τους οικονομικούς φορείς είναι να έχουν υλοποιήσει από 2 μέχρι 4 έργα στον ευρωπαϊκό χώρο με ελάχιστο αριθμό μετρητών που συνολικά να ανέρχεται στις 600.000. Τα έργα αυτά θα πρέπει να περιλαμβάνουν μετρητές τόσο τεχνολογίας PLC όσο και τεχνολογίας PLMN, που είναι οι δύο τεχνολογίες που θα εφαρμοστούν στο έργο της Αναθέτουσας Αρχής (400.000 και 200.000 μετρητές αντίστοιχα για κάθε τεχνολογία).

Με τον όρο 6.4.1B ζητά από τον Κατασκευαστή να έχει πωλήσει μετρητές σε δύο διαφορετικές ηλεκτρικές εταιρείες στον ευρωπαϊκό χώρο και από τις δύο πιο πάνω τεχνολογίες (PLC και PLMN) με ελάχιστη ποσότητα τις 500.000 (400.000 και 100.000 αντίστοιχα).

Οι όροι, συνεχίζει, δεν είναι αδικαιολόγητοι ούτε υπερβολικοί, καθώς αφορούν έργα και πωλήσεις μετρητών της τάξης του μισού εκατομμυρίου, όσο περίπου δηλαδή είναι και το μέγεθος του επίδικου έργου (400.000+10%). Επίσης, δεν δημιουργούν εμπόδια στο άνοιγμα της σχετικής σύμβασης, ούτε εμποδίζουν τον ανταγωνισμό,

καθώς τα έργα (2 έως 4) και οι μετρητές (μισό εκατομμύριο) που απαιτούνται είναι αμελητέες ποσότητες μπροστά στα έργα και τους μετρητές που έχουν υλοποιηθεί/εγκατασταθεί στον ευρωπαϊκό χώρο, αφού τα περισσότερα κράτη έχουν είτε ήδη ολοκληρώσει τις προσπάθειές τους, είτε βρίσκονται στο τελικό στάδιο. Στην Ευρώπη τα τελευταία χρόνια έχουν υλοποιηθεί πέραν των 400 έργων και έχουν εγκατασταθεί πέραν των 200 εκατομμυρίων έξυπνων μετρητών.

Οι όροι είναι πλήρως αιτιολογημένοι αφού δεν μπορεί να παραβλεφθεί η εμπειρία της Αναθέτουσας Αρχής από τον προηγούμενο διαγωνισμό, αλλά και τα όσα προβλέπονται στην παράγραφο 6.5.6.3 «Ενέργειες κατόπιν τερματισμού της Σύμβασης» του Οδηγού Βέλτιστων Πρακτικών για την Διαχείριση Δημοσίων Συμβάσεων που εκδίδεται από το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας.

Από τη σύγκριση των τροποποιημένων όρων του προηγούμενου διαγωνισμού με τους όρους του επίδικου Διαγωνισμού, είναι ότι και στις δύο περιπτώσεις απαιτείτο αριθμός έργων για τα οποία υπήρχε γεωγραφικός περιορισμός σε χώρες της Ε.Ε., στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, στο Ηνωμένο Βασίλειο, στην Ελβετία και στη Σερβία, και απαίτηση για 1 έως 4 έργα με συνολικά 400.000 μετρητές, ενώ στον επίδικο Διαγωνισμό απαίτηση για 2 έως 4 έργα με 600.000 μετρητές. Η διαφορά, στην ουσία, αφορά το μέγεθος των έργων και όχι τον αριθμό τους. Στον προηγούμενο διαγωνισμό επιπρόσθετα υπήρχε η απαίτηση για την υλοποίηση

συνολικά από 3 έως 6 έργα συγκεκριμένων τεχνολογιών παγκοσμίως με συνολικό αριθμό μετρητών 120.000, και απαίτηση για συνολικές πωλήσεις 120.000 μετρητών παγκοσμίως, ενώ στον επίδικο για συνολικές πωλήσεις 500.000 μετρητών.

Στον προηγούμενο διαγωνισμό παρείχεται η δυνατότητα σε προσφοροδότες με ένα μόνο μεγάλο έργο της τάξης του έργου της Αναθέτουσας Αρχής να πληρούν την συγκεκριμένη απαίτηση, χωρίς να διασφαλίζεται η εμπειρία του προσφοροδότη και στις δύο τεχνολογίες μετρητών (PLC και PLMN). Η αδυναμία αυτή εντοπίστηκε και διορθώθηκε στον επίδικο Διαγωνισμό με την εισαγωγή της απαίτησης όπως ο προσφοροδότης να έχει εκτελέσει τουλάχιστον δύο έργα τα οποία συμπεριλαμβάνουν μετρητές και από τις δύο τεχνολογίες. Ο καθορισμός αυξημένου αριθμού μετρητών στον επίδικο Διαγωνισμό σε ό,τι αφορά την εμπειρία στην εκτέλεση έργων, προκύπτει από την απαίτηση για εμπειρία και στις δύο τεχνολογίες μετρητών.

Οι απαιτήσεις του όρου 6.4.1B των εγγράφων του επίδικου Διαγωνισμού σε σχέση με τους αντίστοιχους όρους του προηγούμενου διαγωνισμού, σε ό,τι αφορά τις πωλήσεις μετρητών από τους κατασκευαστές, έχουν διαφοροποιηθεί σημαντικά επειδή στον προηγούμενο διαγωνισμό η απαίτηση ήταν ανεπαρκής (μόλις 120.000 μετρητές συνολικά) και δεν διασφαλίζει την ικανότητα του κατασκευαστή μετρητών. Η αδυναμία αυτή έχει εντοπιστεί και διορθωθεί στο νέο Διαγωνισμό

εισάγοντας την απαίτηση όπως ο κατασκευαστής μετρητών να έχει πωλήσει τουλάχιστον 500.000 μετρητές συνολικά, το οποίο αντικατοπτρίζει το μέγεθος του έργου της ΑΗΚ που είναι της τάξης των 400.000 μετρητών.

Σε ό,τι αφορά τη διαφοροποίηση του γεωγραφικού χώρου πώλησης των μετρητών από παγκόσμιο μόνο στον ευρωπαϊκό, αυτό προκύπτει από το γεγονός ότι οι απαιτήσεις για τις δυνατότητες/λειτουργικότητες των έξυπνων μετρητών και γενικότερα των έξυπνων συστημάτων μετρητικής υποδομής στον ευρωπαϊκό χώρο είναι διαφορετικές από αυτές που ισχύουν εκτός του ευρωπαϊκού χώρου. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Συμβούλιο έχει εκδώσει το 2019 σχετική Οδηγία⁴ που αφορά κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρισμού που περιλαμβάνει μεταξύ άλλων και συγκεκριμένες απαιτήσεις για τα έξυπνα συστήματα και τους έξυπνους μετρητές.

Η πλειοψηφία, αναφέρει, των κρατών μελών της Ε.Ε. δίνουν ιδιαίτερη σημασία κατά την προκήρυξη διαγωνισμών παρόμοιας φύσης (έξυπνων μετρητών και συστημάτων) θέτοντας μεταξύ άλλων όρους και απαιτήσεις που αφορούν την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα του προσφοροδότη αποκλειστικά από τον ευρωπαϊκό χώρο, περιλαμβανομένων εμπειρίας, πωλήσεων κλπ.

---

⁴ Directives Directive (EU) 2019/944 of the European Parliament and of the Council of 5 June 2019 on common rules for the internal market for electricity and amending Directive 2012/27/EU

Οι όροι 6.4.1Α και 6.4.1Β των εγγράφων του επίδικου Διαγωνισμού, όπως έχουν αναθεωρηθεί σε σχέση με τον προηγούμενο διαγωνισμό έγιναν για σκοπούς συμμόρφωσης με τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες και πρακτικές και σε καμία περίπτωση δεν είναι υπερβολικοί, αλλά είναι κοινή πρακτική δημόσιων διαγωνισμών που προκηρύσσονται από ευρωπαϊκές ηλεκτρικές εταιρείες. Κενά και αδυναμίες που εντοπίστηκαν σε σχέση με τον προηγούμενο διαγωνισμό είναι που οδήγησαν την Αναθέτουσα Αρχή στην βελτίωση όρων του επίδικου. Συνεπώς, η αναφορά των Αιτητών ότι δεν υπήρχε διαφοροποίηση στο αντικείμενο του Διαγωνισμού και επομένως δεν θα έπρεπε να γίνουν αλλαγές, είναι ανυπόστατη και άσχετη με τις διαπιστώσεις της Αναθέτουσας Αρχής για αδυναμίες. Η αναφορά, επίσης, των Αιτητών σε χαμηλότερο πήχη που είχε τεθεί στον προηγούμενο διαγωνισμό αρ. 136/2020, προφανώς αφορά μόνο τα κριτήρια τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας και όχι το σύνολο των απαιτήσεων του διαγωνισμού το οποίο παρέμεινε αναλλοίωτο.

Αναφέρει, επίσης, ότι οι προσφοροδότες που είχαν περάσει τα κριτήρια συμμετοχής στον προηγούμενο διαγωνισμό ήταν πέντε και όχι τρεις όπως αναφέρουν οι Αιτητές.

Σε ό,τι τώρα αφορά το κριτήριο ανάθεσης (παράγραφος 25(4)(v) των εγγράφων του Διαγωνισμού), τονίζει ότι στον προηγούμενο διαγωνισμό ήταν η βέλτιστη σχέση κόστους-ποιότητας, ενώ στον επίδικο είναι αποκλειστικά η χαμηλότερη τιμή. Ως εκ

τούτου, τα κριτήρια τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας αναβαθμίστηκαν σε μικρό βαθμό, ούτως ώστε να διασφαλίσουν την επιλογή του καταλληλότερου οικονομικού φορέα.

Καταληκτικά, η Αναθέτουσα Αρχή αναφέρει ότι ως η μόνη που είναι σε θέση να γνωρίζει καλύτερα τις ανάγκες και το αντικείμενο του Διαγωνισμού και ότι ο όρος 6.4 του Μέρους Α είναι απόλυτα αιτιολογημένος και οποιαδήποτε προσπάθεια τροποποίησής του θα θέσει σε σοβαρότατο κίνδυνο την ανάθεση της Σύμβασης σε αμφιβόλου ικανότητας οικονομικό φορέα με ενδεχομένως καταστρεπτικές συνέπειες για το έργο και την Αναθέτουσα Αρχή.

Έχουμε εξετάσει τις θέσεις των δύο μερών όπως αυτές έχουν τεθεί μέσα από τις γραπτές αγορεύσεις και την ενώπιον μας ακροαματική διαδικασία.

Ο όρος 6.4 του Μέρους Α των εγγράφων του προηγούμενου διαγωνισμού είχε ως εξής:

«6.4 Technical and Professional Ability of the Tenderer (as amended by Amendment No.3)

1A. To participate in the tender procedure, Tenderers shall meet the following criteria concerning their technical and professional ability, as stated in paragraph 3.3.1 (Projects Implementation Requirements) and paragraph 3.3.2 (Project Management Requirements) of Annex II: Terms of Reference - Technical Specification:

- i. *One (1) up to four (4) 'end to end' already completed AMI projects in European Union (EU) and/or European Economic Area (EEA) countries, and/or UK, Switzerland and Serbia, which cumulatively add up to at least 400.000 DLMS/COSEM smart meters. The project(s) shall include HES, communication and smart meters.*
- ii. *At least three (3) already completed projects with G3-PLC technology (worldwide) with at least 20k smart meters in each project. (Note: These projects can be the same as the ones mentioned in the first bullet point (i) above).*
- iii. *At least three (3) already completed projects with NB-loT or LTE or 3G or 2G technology or a combination of the above cellular data communications (worldwide) with at least 20k smart meters in each project. (Note: These projects could be the same as the ones mentioned in the first bullet point (i) above).*
- iv. *At least one (1) of any of the above projects shall consist of IDIS Package 2 certified smart meters.*
- v. *They must include in the proposed Project Team, which will be responsible for the implementation of the Contract Scope, the persons whose qualifications cover the minimum required as listed in clause 3.3.2 (Project Management Requirements) of Annex II of the Tender Document.*

1B. To participate in the tender procedure, the proposed meter manufacturer with G3-PLC technology shall meet the following criteria:

- i. *they must provide evidence that they have sold 60.000pcs (worldwide) and that these have had satisfactory service experience (Note: These meters can be the same as the ones declared in the projects requested above).*

1C. To participate in the tender procedure, the proposed meter manufacturer with NB-loT or LTE or 3G or 2G technology shall meet the following criteria:

- i. *they must provide evidence that they have sold 60.000pcs (worldwide) and that these have had satisfactory service experience (Note: These meters can be the same as the ones declared in the projects requested above).».*

Ο όρος 6.4 του Μέρους Α των εγγράφων του επίδικου Διαγωνισμού έχει ως εξής:

«6.4. Technical and Professional Ability of the Tenderer / Meter Manufacturer(s)

1A. To participate in the tender procedure, Tenderers shall meet the following criteria concerning their technical and professional ability:

- i. Implementation of two (2) ‘end to end’ AMI commercially-operated projects with PLC technology in two (2) different DSOs / Electric Utilities in European Union (EU) and/or European Economic Area (EEA) countries, and/or UK, and/or Switzerland and/or Serbia. The projects shall include HES, communication, data concentrators and PLC DLMS/COSEM smart meters. One project shall include at least 100.000 PLC DLMS/COSEM smart meters deployed and one project shall include at least 300.000 PLC DLMS/COSEM smart meters deployed.*
- ii. Implementation of two (2) ‘end to end’ AMI commercially-operated projects with PLMN technology in two (2) different DSOs / Electric Utilities in European Union (EU) and/or European Economic Area (EEA) countries, and/or UK, and/or Switzerland and/or Serbia. The projects shall include HES, communication and PLMN DLMS/COSEM smart meters. Each project shall include at least 100.000 PLMN DLMS/COSEM smart meters deployed. (Note: These projects can be the same as those stated in the first (i) bullet point above.)*
- iii. At least one (1) of any of the above projects shall consist of IDIS Package 2 certified smart meters.*

1B. To participate in the tender procedure, meter manufacturer(s) shall meet the following criteria concerning their technical and professional ability

- i. The meter manufacturer who shall supply the G3-PLC smart meters has sold at least a total of 400.000 G3-PLC meters cumulatively in two (2) or more DSOs/Electric Utilities in the European Union (EU) and/or European Economic Area (EEA) countries, and/or UK, and/or Switzerland and/or Serbia, and that*

these have had satisfactory/proven service experience in the field for at least one (1) year. (Note: These meters can be the same as the ones declared in the projects requested in 1A above).

- ii. *The meter manufacturer who shall supply the LTE or NB-IoT smart meters has sold at least a total of 100.000pcs LTE or NB-IoT in two (2) or more DSOs / Electric Utilities in the European Union (EU) and/or European Economic Area (EEA) countries, and/or UK, and/or Switzerland and/or Serbia. (Note: These meters can be the same as the ones declared in the projects requested in 1A above).».*

Σύμφωνα με την παράγραφο 6.5.6.3 «Ενέργειες κατόπιν τερματισμού της Σύμβασης» του Οδηγού Βέλτιστων Πρακτικών για την Διαχείριση Δημοσίων Συμβάσεων:

«...Όταν μία σύμβαση τερματίζεται χωρίς να επιτευχθεί η αποδοχή των παραδοτέων της (π.χ. λόγω μη ικανοποιητικής απόδοσης του Αναδόχου), η Αναθέτουσα Αρχή θα πρέπει να εξετάσει τη δυνατότητα επαναπροκήρυξης του Διαγωνισμού. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει αφενός να επανεξεταστούν οι ανάγκες που είχαν εντοπιστεί αρχικά και οι οποίες θα καλύπτονταν από την εν λόγω σύμβαση, αφετέρου να εντοπιστούν τυχόν νέες επιπρόσθετες ανάγκες ή απαιτήσεις. Τα προβλήματα απόδοσης του Αναδόχου, τα τυχόν κενά της σύμβασης που είχε υπογραφεί και όλη η εμπειρία που αποκομίστηκε από τα λάθη στη διαχείριση της σύμβασης θα πρέπει να ληφθούν σοβαρά υπόψη τόσο κατά την προετοιμασία των Εγγράφων του νέου Διαγωνισμού όσο και κατά τη διαχείριση της νέας σύμβασης με το νέο Ανάδοχο ώστε να αποφευχθεί η επανάληψή τους.».

Σ' ό,τι αφορά τον ισχυρισμό ότι η Αναθέτουσα Αρχή έχει περιορίσει και γεωγραφικά τις χώρες όπου απαιτείται να πωλήθηκαν οι μετρητές σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης/ χώρες του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ), το

Ηνωμένο Βασίλειο, την Ελβετία και τη Σερβία από τον παγκόσμιο χώρο, θα συμφωνήσουμε με την Αναθέτουσα Αρχή ότι από την στιγμή που υπάρχει η Ευρωπαϊκή Οδηγία 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, που αφορά κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρισμού και μεταξύ άλλων περιλαμβάνει και συγκεκριμένες απαιτήσεις για τα έξυπνα συστήματα και τους έξυπνους μετρητές, ήταν υποχρεωμένη να προσαρμόσει τους όρους του Διαγωνισμού κατά τρόπο που συνάδουν με την πιο πάνω Οδηγία.

Όσον αφορά τη σύγκριση των όρων του επίδικου Διαγωνισμού σε σχέση με τα έργα και τον αριθμό των μετρητών και με τους όρους του προηγούμενου διαγωνισμού στην οποία προβαίνουν οι Αιτητές, με κάθε εκτίμηση προς τους Αιτητές, αυτή δεν τους βοηθά από τη στιγμή που ο επίδικος Διαγωνισμός είναι ένας διαγωνισμός που προέκυψε μετά από τρία χρόνια (ο προηγούμενος προκηρύχθηκε στις 14.07.2021) λόγω της ατυχούς κατάληξης του προηγούμενου. Η Αναθέτουσα Αρχή κάτω από οποιεσδήποτε συνθήκες δεν μπορεί να είναι δεσμευμένη από προηγούμενους διαγωνισμούς, εφόσον βέβαια με τους νέους όρους δεν παραβιάζονται οι αρχές του Ενωσιακού Δικαίου που διέπουν τις δημόσιες συμβάσεις.

Από τη σύγκριση των όρων του προηγούμενου διαγωνισμού με τους όρους του επίδικου, προκύπτει ότι και στις δύο περιπτώσεις απαιτείτο αριθμός έργων. Στον προηγούμενο διαγωνισμό 1 έως 4 έργα με συνολικά 400.000 μετρητές, ενώ στον

επίδικο Διαγωνισμό 2 έως 4 έργα με 600.000 μετρητές. Με τη διαφοροποίηση εκείνο το οποίο αλλάζει είναι το μέγεθος των έργων και όχι ο αριθμός τους. Επίσης, στον προηγούμενο διαγωνισμό υπήρχε η απαίτηση για την υλοποίηση συνολικά 3 έως 6 έργων συγκεκριμένων τεχνολογιών με συνολικό αριθμό μετρητών 120.000, και απαίτηση για συνολικές πωλήσεις 120.000 μετρητών παγκοσμίως, ενώ στον επίδικο για συνολικές πωλήσεις 500.000 μετρητών. Από τα πιο πάνω, εκείνο το οποίο διαπιστώνουμε είναι ότι η διαφοροποίηση έγκειται στην αύξηση του αριθμού των πωλήσεων μετρητών από 120.000 σε μισό εκατομμύριο, όσες δηλαδή είναι και οι ανάγκες σε μετρητές που η Αναθέτουσα Αρχή ζητά με τον επίδικο Διαγωνισμό.

Με κάθε εκτίμηση προς τους Αιτητές, δεν είμαστε σε θέση να κρίνουμε αν η αύξηση αυτή είναι υπερβολική, καθότι δεν είμαστε γνώστες των δεδομένων που επικρατούν στην αγορά των έξυπνων μετρητών. Η διαφορά και μόνο στον αριθμό, όσο κι εάν φαίνεται μεγάλη, είναι χωρίς νόημα από τη στιγμή που δεν γνωρίζουμε τα δεδομένα της αγοράς και τις ανάγκες της Αναθέτουσας Αρχής. Θεωρούμε ότι στην κρίση της δεν μας παρέχεται δυνατότητα επέμβασης, αφού αυτή ως η πλέον αρμόδια αλλά και γνώστης του αντικειμένου και των αναγκών της κατέληξε. Στην ουσία έθεσε ως αριθμό των ζητούμενων μετρητών τον αριθμό που έχει προσδιορίσει ως οι ανάγκες της.

Σύμφωνα με τη νομολογία ο καθορισμός των όρων και των προϋποθέσεων ενός διαγωνισμού είναι στη διακριτική ευχέρεια της Αρμόδιας Αρχής η οποία είναι σε θέση να γνωρίζει τις ανάγκες της και να καθορίσει τις προδιαγραφές για την πλήρωσή τους. Παραπέμπουμε στα όσα σχετικά έχουμε αναφέρει στην απόφασή μας στην *Προσφυγή 31/2023, Α. Potamitis Medicare Limited v. Οργανισμό Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας*, ημερ. 19.10.2023:

«Αναφορικά με τον ισχυρισμό των Αιτητών ότι η απόφαση είναι ανατιολόγητη εφόσον για τις διαφοροποιήσεις και/ή αλλαγές των όρων σε σχέση με τους όρους που προκηρύχθηκαν με το Διαγωνισμό αρ. 45/21 δεν δόθηκε οποιαδήποτε αιτιολογία ούτε υπήρξε δέουσα έρευνα και δεν υπήρξε οποιαδήποτε συνθήκη και/ή κατάσταση που να δικαιολογούσε τις εν λόγω τροποποιήσεις και/ή αλλαγές και/ή επιλογές της Αναθέτουσας Αρχής, θα συμφωνήσουμε με την θέση της Αναθέτουσας Αρχής ότι οποιαδήποτε επίκληση σε όρους του προηγούμενου διαγωνισμού αρ.45/21, ο οποίος ακυρώθηκε λόγω αναρμοδιότητας του οργάνου που τον προκήρυξε, δεν μπορεί να έχει οποιοδήποτε έρεισμα.

Εδώ πρόκειται για προκήρυξη νέου διαγωνισμού και κάθε διαγωνισμός κρίνεται με τους δικούς του όρους και δεδομένα. Ο προηγούμενος διαγωνισμός 45/2021 έχει ακυρωθεί και επομένως και οι όροι του έχουν παύσει να έχουν οποιαδήποτε ισχύ, συνεπώς δεν βλέπουμε πως υπάρχει υποχρέωση της Αναθέτουσας Αρχής να αιτιολογήσει τις όποιες αλλαγές έχουν επέλθει στους όρους του νέου διαγωνισμού με αρ. 15/23, σε σχέση με τον ακυρωθέντα διαγωνισμό.

*Σε συμφωνία επίσης με την Αναθέτουσα Αρχή ο καθορισμός των προϋποθέσεων ενός Διαγωνισμού και ο καταρτισμός των όρων ανάγονται στη διακριτική ευχέρεια της Αρμόδιας Αρχής η οποία είναι γνώστης των αναγκών και σε ιδανική θέση να καθορίσει τις προδιαγραφές για πλήρωσή τους. Παραπέμπουμε σχετικά στην απόφασή μας στην *Ι.Π. 28/2021* όπου αναφέρονται τα εξής:*

«.....»

Στο σύγγραμμα του Δημήτρη Γ. Ράικου, *Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων*, Γ' Έκδοση, 2019, σε σχέση με το ζήτημα της ελευθερίας των Αναθέτουσών Αρχών στη σελ. 418, 419 και 420 αναφέρονται τα εξής:

«Οι διατάξεις της οδηγίας 2014/24/ΕΕ παρέχουν – όπως και η προηγούμενη οδηγία 2004/18 – ευχέρεια στις αναθέτουσες αρχές να καθορίσουν όχι μόνο τα ελάχιστα επίπεδα οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, αλλά και για την επιλογή των στοιχείων απόδειξης αυτών. Έτσι, όσον αφορά την επιλογή αυτών των στοιχείων, το άρθρο 60 παρ. 3 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ παρέχει σχετικά μεγάλη ελευθερία στις αναθέτουσες αρχές. [...]

[...]

Στην παρούσα περίπτωση η Αναθέτουσα Αρχή έχοντας καλύτερη γνώση των οικονομικών παραμέτρων του έργου, έθεσε ως μοναδικό κριτήριο για την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια των οικονομικών φορέων συγκεκριμένο απαιτούμενο μέσο ετήσιο κύκλο εργασιών, ίσο με το υποχρεωτικό μέρος του έργου. Στην ουσία ακολούθησε τις πρόνοιες του άρθρου 58(3)(β) του Ν. 73(Ι)/2016 και δεν μπορούμε να δούμε λόγο που να δικαιολογεί την επέμβασή μας.»».

Εν όψει όλων των πιο πάνω η Προσφυγή απορρίπτεται χωρίς οποιαδήποτε άλλη διαταγή.

.....
Έφη Παπαδοπούλου
Πρόεδρος

.....
Λοΐζος Κάππας
Μέλος

.....
Δήμος Θωμά
Μέλος

ΑΠΟΦΑΣΗ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ

Παρόλο ότι συμφωνώ με την απόφαση της πλειοψηφίας, καταλήγω στο συμπέρασμα αυτό μέσω του σκεπτικού της δικής μου απόφασης μειοψηφίας ως εδόθη στην απόφαση για την έκδοση προσωρινών μέτρων, μέρος της οποίας παραθέτω πιο κάτω:

«Πρώτον, βασιζόμενος σε προηγούμενες αποφάσεις μου που αφορούν την πρόωρη υποβολή προσφυγής, (βλέπε ΑΑΠ 40/2019 και ΑΑΠ 31/2023), είχα μεταξύ άλλων αναφερθεί στα εξής:

«Εξακολουθώ να είμαι της άποψης ότι η ερμηνεία που δόθηκε και εξακολουθεί να δίδεται από τους συναδέλφους μου επί της παρ. 21.(4) του Ν 104(Ι)/2010, την οποία αναλύω κατωτέρω, όχι μόνον είναι λανθασμένη αλλά οδηγεί και σε επικίνδυνες ατραπούς, δίδοντας την δυνατότητα προσφυγής εναντίων όρων διαγωνισμού προτού δοθεί η ευκαιρία στην Αναθέτουσα Αρχή να μελετήσει τις απαιτήσεις/εισηγήσεις και να αποφασίσει για την τελική μορφή των εγγράφων διαγωνισμού. Η ερμηνεία αυτή μπορεί να δώσει ευκαιρία σε προσφυγές «στρατηγικού» τύπου που σκοπό έχουν την καθυστέρηση ή ακύρωση της διαδικασίας και όχι την παραγωγική βελτίωση όρων διαγωνισμού. Στην περίπτωση αυτή μόνος επωφελούμενος είναι ο «στρατηγικός» προσφεύγων και μόνος ζημιωμένος είναι οι Αναθέτουσες Αρχές και, φυσικά, το Δημόσιο Συμφέρον. Ασφαλώς, η πρόθεση του Νομοθέτη δεν ήταν η παροχή τέτοιων αντιπαραγωγικών δυνατοτήτων σε οικονομικούς φορείς με σενάρια «στρατηγικών» χειρισμών αλλά η παροχή δυνατότητας προσφυγής στην δικαιοσύνη όταν έχουν πλέον εξαντληθεί όλα τα προβλεπόμενα μέσα που προσφέρονται από τον διαγωνισμό και όχι προηγουμένως.»

«...»

« Η έκδοση προσωρινού μέτρου δεν με βρίσκει σύμφωνο. Οι Αιτητές, άνκαι ευρισκόμενοι στο μέσο διαδικασία προσφοροδότησης, και αντί να ακολουθήσουν τις προβλεπόμενες από τον διαγωνισμό διαδικασίες, προβαίνουν σε προσφυγή στην Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών για

τροποποίηση όρων χωρίς να έχουν ενημερώσει την Αναθέτουσα Αρχή για την ένσταση τους στον όρο αυτό και την επιθυμία τους για αναθεώρηση του, όπως προβλέπεται στον όρο 5, Instructions to Economic Operators, του Διαγωνισμού.»

«...»

«Η επιλογή του Οικονομικού Φορέα να παρακάμψει την προβλεπόμενη διαδικασία είναι αναιτιολόγητη από την στιγμή που δεν δόθηκε η προβλεπόμενη ευκαιρία στην Αναθέτουσα Αρχή να εξετάσει τα αιτήματα του και να προβεί σε τυχόν διορθώσεις ή τροποποιήσεις των όρων, λαμβάνοντας υπόψη και τυχόν παρατηρήσεις άλλων Οικονομικών Φορέων. Η κατάλληλη στιγμή για την προσφυγή στην Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών θα ήταν μετά από τέτοια εξέταση από την Αναθέτουσα Αρχή, νοουμένου ότι ο Οικονομικός Φορέας θα εξακολουθούσε να παραμένει ανικανοποίητος ως προς την νομιμότητα των όρων του Διαγωνισμού στην τελική τους μορφή.

Χρονικά η προσφυγή του Οικονομικού Φορέα κρίνεται απαράδεκτη και άρα απορριπτέα αφού αφορά απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής η οποία δεν έχει ακόμη οριστικοποιηθεί και η προθεσμία για υποβολή παρατηρήσεων επί των όρων του Διαγωνισμού δεν έχει ακόμη παρέλθει.

Τυχόν αποδοχή της προσφυγής στο χρονικό στάδιο που υποβάλλεται και δη προ της μελέτης των αιτημάτων του Οικονομικού Φορέα και της τελικής απόφασης από την Αναθέτουσα Αρχή, ουδέν όφελος προσφέρει στον ίδιο αλλά, αντιθέτως, θέτει αχρείαστα προσκόμματα στην εν εξελίξει διαδικασία της προσφοράς, παραβιάζοντας έτσι το Δημόσιο Συμφέρον.»

Όλα τα ανωτέρω στοιχεία εξακολουθούν να ισχύουν απόλυτα στην παρούσα προσφυγή άρα και πάλιν κρίνω ότι αυτή η προσφυγή είναι πρόωρη και άρα απαράδεκτη και πρέπει να απορριφθεί.

.....
Γιώργος Αναστασίου
Μέλος